

Seat No. : _____

DR-117

December-2013

B.A. Sem.-I

EC-II – 105 : SOCIOLOGY

Indian Society

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) પ્રશ્નોના જવાબ આશરે **900** શબ્દોમાં લખો.
Instructions : Write answer in **900** words.
(2) ટૂંકનોંધ આશરે **450** શબ્દોમાં લખો.
Write short note in **450** words.

1. (a) ભારતીય સમાજની ધાર્મિક વિવિધતા વિશે જણાવો. **14**
Describe religious diversity of Indian Society.
અથવા/OR
- (b) ટૂંકનોંધ લખો :
Write short notes :
(1) હિન્દુ સમાજનું પરંપરાગત માળખું.
Traditional form of Hindu Society.
(2) ભારતીય સમાજની ભાષાકીય વિવિધતા.
Language diversity in Indian Society.
2. (a) ભારતીય સમાજમાં કુટુંબના વિવિધ સ્વરૂપ જણાવો. **14**
Discuss the various form of Family in Indian Society.
અથવા/OR
- (b) ટૂંકનોંધ લખો :
Write short notes :
(1) જ્ઞાતિનો અર્થ અને ખાસિયતો.
Meaning and characteristics of Caste.
(2) અંતર્લગ્ન અને બહિર્લગ્નના નિયમો.
Rules of endogamy and exogamy.
3. (a) શહેરી ભારતની મુખ્ય સમસ્યાઓ જણાવો. **14**
Discuss major problems of urban India.
અથવા/OR
- (b) ગ્રામીણ સમુદાયનો શહેરી સંદર્ભ જણાવો.
The urban context of rural community.

4. (a) ભારતીય સમાજમાં ભૂમિકા વહેંચણી અને સ્ત્રી-પુરૂષ સંબંધોની ચર્ચા કરો. 14
Discuss the form of 'division of roles and relationship between male and female.'

અથવા/OR

- (b) ટૂંકનોંધ લખો :

Write short notes :

- (1) અર્થવ્યવસ્થામાં પરિવર્તનનો પ્રવાહ
Trend of change in Economic system.
- (2) સામાજિક સુધારણાનો પ્રવાહ
Trend of social reform.

5. (A) નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા, તે જણાવો. 5

Identify True or False

- (1) ભારતમાં સૌથી વધારે વસ્તી બંગાળી ભાષા બોલે છે.
Majority of people in India speak Bengali language.
- (2) પરંપરાગત હિન્દુ સમાજમાં મુખ્ય ચાર પુરુષાર્થોનો ખ્યાલ જોવા મળે છે.
There is a concept of 'four Purushartha' in traditional Hindu Society.
- (3) અંત્યજો ગણાતી જ્ઞાતિ માટે ગાંધીજીએ હરિજન નામ આપ્યું.
Gandhiji has given the name 'Harijana' for the untouchables. (Antyajjo)
- (4) કુટુંબ પ્રેમ, કદર અને પ્રોત્સાહન પુરૂ પાડીને તેના સભ્યોને ભાવાત્મક ટેકો પુરો પાડે છે.
Family provides moral support for its members by providing love, appreciation and encouragement.
- (5) ઈ.સ. 1856માં સતીપ્રથા પર પ્રતિબંધ મુકાયો.
A ban was imposed on 'Satipratha' in 1856.

- (B) ખાલીજગ્યા પૂરો :

5

Fill in the blanks :

- (1) સમકાલીન ભારતીય સમાજનું સ્વરૂપ _____ છે. (સમરૂપતાવાદી, બહુત્વવાદી)
The form of contemporary Indian society is _____
(plural society, uniform society)
- (2) ભારતના બંધારણમાં અત્યારે કુલ _____ ભાષાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.
(18, 22)
There are _____ languages included in Indian Constitution. (18, 22)
- (3) _____ કાયદામાં છૂટાછેડાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. (1955, 1956)
Under provision of law, _____ divorce is accepted. (1955, 1956)
- (4) ઈ.સ. _____ ના નવા ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ પ્રમાણે તિરસ્કૃત મા-બાપને તથા છૂટાછેડા મેળવેલ પત્નિને પણ ભરણ પોષણનો અધિકાર છે. (1974, 1980)
According to the new criminal procedure code _____, abducted parents and divorced wife can get maintenance. (1974, 1980)
- (5) _____ આદિજાતિમાં માતૃવંશી કુટુંબ જોવા મળે છે. (ખાસી, ટોડા)
Matrimonial family is found in _____ tribe. (Khasi, Toda)

(C) જોડકા જોડો :

4

Match the pairs :

અ

બ

A

B

(1) સગપણ સંબંધ
Kinship

(a) બાળલગ્ન પર પ્રતિબંધ
ban on child marriage

(2) ઈ.સ. 1955
1955

(b) જ્ઞાતિ વિભાગો
division of Caste

(3) ગ્રામ સમુદાય
Rural Community

(c) વૈવાહિક જોડાણ
marital joint

(4) ઈ.સ. 1929
1929

(d) હિન્દુ લગ્નનો કાયદો
the Hindu Marriage Act

